

Julijana Vöröš

Življenje in delo Štefana Barbariča.

Ur. Vesna Mikulič.

Ljubljana: Slovenska matica, 2021

Druga najstarejša še delujoča slovenska založba Slovenska matica je v zbirki *Odstiranja* lansko leto izdala spominski zbornik ob stoletnici rojstva literarnega zgodovinarja Štefana Barbariča. Širši javnosti gotovo premalo znani univerzitetni profesor, urednik in ravnatelj Slovanske knjižnice v Ljubljani, je bil po rodu iz Prekmurja. Med vojno je študiral slavistiko v Budimpešti. Ker mu je bila madžarščina domača že iz otroštva, se je brez težav in z delovno vnemo loteval študija ter si nabiral znanje pri uglednih profesorjih. Madžarščino je kasneje s pridom uporabljal pri raziskovanju prekmurskega slovstva in prevajanju iz madžarščine v slovenščino. Po vojni se je odločil za vrnitev domov in študij dokončal v Ljubljani, kjer ga je pred vojno že začel. Monografija odstira njegovo življenjsko pot, medvojni študij v Budimpešti, usodo, ki ga je doletela med "čistkami" na ljubljanski univerzi konec petdesetih let, profesuro v Zadru, doktorat v Zagrebu in kasneje povratak v Ljubljano, kjer je zapustil viden pečat dveh pomembnih humanističnih ustanov, Slovenski matici in Slovanski knjižnici.

Posebno poglavje v knjigi je namenjeno Barbaričevim prevodom iz madžarščine, sklepa pa so spominski zapis hčerke, tudi priznane slavistke Nade Barberič Naskov.

V zborniku je navedenih veliko virov, ki bodo v pomoč marsikateremu raziskovalcu. Posebno vrednost pa daje celoti bibliografija avtorjevih znanstvenih in prevodnih del.

Natančen bralec bo morda tu in tam zaznal kakšno neskladje med posameznimi avtorji, ki so najbrž pisali vsak zase in ob tem črpali iz različnih virov. Tako npr. urednica dr. Vesna Mikulič v uvodnem poglavju navaja, da je bil Barbarič po končanem študiju profesor na gimnazijah v Ljubljani in Črnomlju. V resnici je bil v Ljubljani zgolj pripravnik, profesor pa nato v Črnomlju in na Ravnah na Koroškem, kakor navajajo drugi avtorji in hčerka v zaključnem poglavju. V prispevku dr. Toneta Smoleja, ki se sklicuje na arhive Filozofske fakultete v Ljubljani, zasledimo podatek, da so mu v Ljubljani priznali vse budimpeštanske semestre, medtem ko hčerka Nada Barbarič navaja, da so mu od petih opravljenih semestrov priznali zgolj dva. Podobnih neskladij je še nekaj. Škoda tudi, da so grafi v prispevku Nade Košič Humar, ki prikazujejo Barbaričevo delo v Slovanski knjižnici, odtisnjeni dokaj drobno in tudi barvno precej nerazvidno.

Spominski zbornik, ki bi ga morali prebrati ne le tisti, ki so profesorja poznali, ampak tudi vsi kasnejši študentje in diplomanti slavistike in komparativistike.

Odlomek:

Tako se skozi monografijo, ki nas povede po vseh postajah Barbaričeve zelo razgibane in včasih zapletene življenjske in poklicne poti, pokaže, da je bil dr. Štefan Barbarič izjemno pomembna osebnost za literarno zgodovino in znanstveno ter kulturno življenje slovenskega in širšega južno-slovanskega in slovanskega prostora. Tega je bogatil s svojo neizmerno predanostjo knjigi, kot rojeni Prekmurec pa je vanj prinašal posebno senzi- bilnost za stik različnih kultur in književnosti.

(Iz spremne besede Vesne Mikolič, str. 11)

